

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

19. december 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 56 (Alm. del) af 14. november 2023 stillet efter ønske fra Rasmus Jarlov (KF)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse i detaljeret form, hvilke forskelle der er mellem opgørelsen af råderummet, som fremgik af ”2030-planforløb - Grundlag for udgiftslofter 2027”, august 2023, og opgørelsen af råderummet i 2030-plan ”DK2030 – Danmark rustet til fremtiden”, november 2023, og vil ministeren oplyse den samlede finansieringsbidrag, der fremkommer som følge af reformplan opstillet på en detaljeret tabel?

Svar

Det finanspolitiske råderum er målt som den højest mulige offentlige forbrugs-vækst inden for balancekravet for den strukturelle saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030.

Før regeringens tiltrædelse blev det finanspolitiske råderum i 2030 (målt ift. udgiftsniveauet i 2023) opgjort til 48 mia. kr. (2023-priser) i *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2026*, august 2022.

Det finanspolitiske råderum blev senest opdateret i 2030-planforløbet fra august 2023, hvor det blev opgjort til 68 mia. kr. – svarende til en opjustering på 20 mia. kr. siden regeringens tiltrædelse. Heraf kan ca. 5 mia. kr. henføres til gennemførte politiske initiativer mv., herunder afskaffelsen af store bededag som helligdag, reform af universitetsuddannelserne, annullering af lagerbeskatning mv.

Ovenstående betyder, at det finanspolitiske råderum i 2030 ekskl. virkningerne af de gennemførte initiativer i regeringens reformprogram mv. kan opgøres til 63 mia. kr., jf. også *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 50 (Alm. del) af 9. november 2023*.

I regeringens 2030-plan er det finanspolitiske råderum frem mod 2030 opgjort til 58 mia. kr., når alle initiativer i regeringens 2030-plan indregnes – svarende til en højest mulig offentlig forbrugsvækst på 1,4 pct. om året i gennemsnit. Det betyder dermed, at regeringens reformprogram og prioriteringer i 2030-planen samlet set

reducerer den højest mulige offentlige forbrugsvækst med ca. 5 mia. kr., idet en del af prioriteringerne ikke indgår i det reale offentlige forbrug.

Den højest mulige forbrugsvækst forøges isoleret set af blandt andet afskaffelsen af store bededag, reform af universitetsuddannelserne, en kommende SU-reform mv. Omvendt reduceres den højest mulige offentlige forbrugsvækst af, at råderummet bl.a. udmøntes til lettelser af person- og erhvervsskatter og til løft af offentlige ansattes løn og arbejdsvilkår, *jf. tabel 1*.

Det bemærkes, at de konkrete virkninger af kommende reformer og prioriteringer afhænger af den konkrete udformning af fx en SU-reform eller iværksætterstrategi. Opgørelsen af råderummet på 58 mia. kr. i forbindelse med regeringens 2030-plan tager derfor afsæt i beregningstekniske forudsætninger om en række kommende tiltags virkninger på den højest mulige offentlige forbrugsvækst.

Tabel 1

Det finanspolitiske råderum før og efter regeringens reformprogram og prioriteringer i 2030-planen

	2030 (målt ift. 2023)
Mia. kr. (2023-priser)	
Højest mulige offentlige forbrugsvækst (finanspolitisk råderum) før regeringens reformprogram og prioriteringer	63
+ Aftale om vinterhjælp (Gennemført)	+1¼
+ Afskaffelsen af store bededag som helligdag (Gennemført)	+3¼
+ Reform af universitetsuddannelser, råderumsvirkning (Gennemført)	+1½
+ Tiltag på tilbagetrækningsområdet ¹⁾ (Gennemført)	+½
+ Indførsel af grøn flyafgift ²⁾	+1¼
+ SU-reform (beregningsteknisk) ³⁾	+1½
+ Annullering af lagerbeskatning for virksomheders ejendomsavancer (Gennemført)	-1
+ Løft af Ukraine-fonden og forsvarsudgifter i 2025-2029 - Opfyldelse af 2 pct.-målsætningen i 2025-2029 (rentevirkning i 2030)	-1
+ Ramme til løft af løn og arbejdsvilkår i den offentlige sektor (trepartsaftale) ⁴⁾	-3
+ Personskattereform (baseret på regeringens udspil <i>mere attraktivt at arbejde</i>) ⁵⁾	-6¾
+ Grøn indenrigsluftfart, herunder tiltag for lufthavne mv., og forhøjelse af den supplerede pensionsydelse ²⁾	-1¼
+ Iværksætterstrategi og bedre vilkår for generationsskifte i virksomheder (beregningsteknisk) ⁶⁾	-1¼
Højest mulige offentlige forbrugsvækst (finanspolitisk råderum) efter regeringens reformprogram og prioriteringer	58

Anm.: Det finanspolitiske råderum er korrigeret for midlertidige udgifter forbundet med håndteringen af situationen i Ukraine, herunder afsatte midler på forslaget til finanslov for 2024 til at dække merudgifterne ved en evt. forlængelse af særloven, samt ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. Desuden er råderummet korrigeret for driftsudgifter i regi af Ukraine-fonden.

- 1): Den tidligere aftalte lempelse af arbejdsvevnekravet i seniorpensionsordningen fra maksimalt 15 til maksimalt 18 timer pr. uge fra 2024 og frem, *jf. Aftale om en ny ret til tidlig pension*, gennemføres ikke.
- 2): Afspejler regeringens udspil *Vejen til grøn luftfart*, november 2023. Det er i 2030-planen beregningsteknisk forudsat, at prioriteringen til grøn indenrigsluftfart, herunder tiltag for lufthavne mv., udgøres af subsidier mv.
- 3): I opgørelsen i 2030-planen er der til illustration taget afsæt i, at det på videregående uddannelser fremover alene bliver muligt at modtage SU til normeret studietid, have en maksimal SU-klipramme på 58 klip og muligheden for SU-slutlån udvides, *jf. regeringsgrundlaget*. Det bemærkes, at der lægges op til, at den kommende SU-reform skal indeholde dispensationsmuligheder mv., *jf. Forslag til SU-reform på www.ufm.dk*. Virkningen

inkluderer krydseffekter med den aftalte reform af universitetsuddannelser. Det er beregningsteknisk antaget, at den samlede provenuvirkning vil udgøres af lavere udgifter til indkomstoverførsler.

- 4): Det er i 2030-planen beregningsteknisk forudsat, at rammen udgøres af 3 mia. kr. til løft af offentlige ansattes af løn, dvs. ikke udgifter, der øger det offentlige forbrug realt.
- 5): Der er i 2030-planen taget afsæt i regeringens udspil til en personskattereform.
- 6): Regeringen har ikke præsenteret et udspil til en iværksætterstrategi. Strategien vil kunne indeholde initiativer, der er inden for såvel som uden for det offentlige forbrug i nationalregnskabet. Regeringen har ikke præsenteret et konkret udspil til bedre vilkår for generationsskifte i virksomheder, men som det fremgår af 2030-planen, vil regeringen udmønte 0,8 mia. kr. af råderummet til at indføre retskrav på en skematisk model til værdiansættelse i forbindelse med generationsskifte i virksomheder.

Kilde: *DK2030 – Danmark rustet til fremtiden*, november 2023 og egne beregninger.

Det fremgår desuden af 2030-planen, at regeringen vil prioritere en ramme på 4¼ mia. kr. til grøn omstilling og velfærd, og at regeringen afsætter en pulje til uforudsete udgifter mv. på godt 6 mia. kr. I opgørelsen af det finanspolitiske råderum på 58 mia. kr. er det beregningsteknisk forudsat, at reservationerne indregnes som reservationer inden for det finanspolitiske råderum.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister